

tiskařem, do jehož oboru tisk podobných nařízení vlastně spadal. Byl jím tehdy ještě Karel Ferdinand Arnolt z Dobroslavína, který byl tehdy již velice stár a o své privilegium valně nestál. Reskriptem z 25. března 1741, ohlášeným 14. června »per postam und Boten« do všech krajů, stal se král. dvorským knihtiskařem a obdržel na 10 let privilej na tisk a prodej patentů a německých novin v tom rozsahu, v jakém ho míval Arnolt.

LITERATURA.

Část všeobecná.

Zbornik znanstvenih razprav. Izdaja profesorski zbor juridične fakultete univerze Srbov, Hrvatov iz Slovencev v Ljubljani. I. Letnik 1920—21 (v Ljubljani 1921), stran 303; II. Letnik 1921—22 (t. 1922), stran 197; III. Letnik 1923—24 (t. 1924), stran 249.

Dlouholeté snahy Slovinců o dosažení vlastní university došly konečně splnění v nově zřízeném království SHS. V Lublani nejen že byla založena universita, ale soustředila hned při svém otevření slušný kádr znamenitých odborníků, kteří by byli ke cti každé university kteréhokoli národa. Vidíme to již z prvních tří ročníků oficiálního orgánu tamní fakulty právnické, Zbornik znanstvenih razprav.

Obmezenost místa nedovoluje nám, abychom se podrobněji zabývali každou jednotlivou prací uvedeného Zborníku, podáme tudíž jen zběžnou zprávu o vyšších dosud ročnících. V ročníku prvním je devět větších neb menších rozprav. Sedm z nich pochází od profesorů domácích, dvě od badatelů ruských, kteří byli na lublaňskou právnickou fakultu povoláni pro obory postrádající představitelů místních. Jest to dlouholetý bývalý profesor a děkan právnické fakulty university sv. Vladimíra (kijevské), Michal N. Jasinskij, vynikající právní historik ruský, a o něco mladší, rovněž čelný učenec ruský Aleksander Bilimovič, politický ekonom. Příspěvkem A. Bilimoviče »Nekoliko misli o narodnogospodarski vediti zahajeni jest prvij ročnik Zborniku. Je to vlastně úvodní přednáška, kterou autor konal na právnické fakultě v Lublani dne 15. listopadu 1920. Vykládá se tu o významu polit. ekonomie pro právníky, historiky a vůbec pro obecné vzdělání, líčí se obtíže studia a pojednává se o obou částech národohospodářské vědy, o theorii (o vědě de lege lata, o ontologii) a části praktické čili národohospodářské politice (o vědě deontologické, de lege ferenda). Přednáška vyniká jasností podání a bohatým obsahem. — Od prof. Metoda Dolence pochází nejrozsáhlejší práce prvního ročníku Zborníku, »Pravosodstvo pri novomeškem

inkorporiranjem uradu nemškega viteškega reda v letih 1721 do 1772«. Autor seznamuje tu čtenáře na základě dochovaného foliantu německého rytířského řádu s působností horenského (vinohradského) lidového práva na panstvích řečeného řádu blízko Nového Města v Krajině v 18. stol. Práci Dolencovu přečte s velikým zájmem každý právní historik, zejména ten, kdo se zabývá dějinami práva slovanského. Neběží tu arci o právní zřízení slovanské, nýbrž o praktikování horenských článků Ferdinanda I. z 9. března 1543 na půdě slovanské mezi lidem slovanským, takže se tu setkáváme s různými prvky slovanského práva. Spisovatel pojednává mezi jiným o organizaci a příslušnosti horenských soudů, resp. shromáždění, o soudním řízení a jednotlivých právních oborech, jichž se horenské soudy týkaly. — Do právních dějin spadá dále stať prof. Mich. Jasinského »Kaj je najpotrebnejše za slovansko primerjalno pravno zgodovino?«, o níž je podán zvláštní referát na str. 85 tohoto ročníku našeho časopisu. — K neobjemnějším článkům Zborníku I. náleží také příspěvek prof. Rehoře Kreka »Pomen rimskega prava nekda j in sedaj«. Je to rovněž úvodní přednáška pro fakultní posluchače. Autor skromně uvádí, že musí pověděti mnoho starého, ale ve skutečnosti přichází s mnoha novými, bystrými postřehy, které činí stať jeho velmi zajímavou. Obsah přednášky vyvolán byl moderním hnutím, nepřátelsky vystupujícím proti římskému právu na právnických fakultách střední Evropy. Jsou proto výklady autorovy vlastně duchaplnou apologií římského práva. Líčí se tu, jaký význam mělo římské právo v minulosti, jaký má ještě dnes, a mnoholi vlivu mu můžeme připisovati ještě v budoucnosti. — Práva církevního dotýká se článek prof. Rada Kušeje »Codex iuris canonici in njegov pomen za cerkev in državo«. Obsah vyjádřen jest již v samém titulu. Spisovatel vykládá, jak povstal nový církevní zákoník, jaký jest jeho obsah a uspořádání, jak se na něj máme dívati se stanoviska církve a jaký jest jeho význam pro stát vůbec a pro království SHS. zvláště. — Prof. Stanko Lapajne uveřejnil ve Zborníku I. stať »Koližijske norme civilnega medpokrajinskega prava v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev«. Jak známo, má ze všech nástupnických států bývalé monarchie rakousko-uherské co do právního řádu nejnepříznivější postavení jihoslovanské království, v němž se střetlo mnoho právních systémů. Je-li kde naléhavě třeba unifikace práva, zvláště civilního, je tomu tak zvláště v království SHS. Poněvadž pro dohlednou dobu nelze se sjednocení práva nadíti, je prozatím nutno stanoviti normy, které by upravovaly kompetenci platnosti různých partikulárních (zemských) práv v Jugoslavii. Těmito kolisními normami civilního »mezizemského« práva v království SHS. zabývá se spisovatel a obrací pozornost k jednotlivým právním oborům. Práce svědčí o veliké důkladnosti autorově, — Prof. Leonid Pitamic probírá ve staťi »Novesmeri v pravni filozofiji« hlavní myšlenky normativní theorie v právu,

kteřou se tolik prosíval prof. Hans Kelsen, a kterou u nás propaguje, jak známo, prof. Frant. Weyr. Pojednává po části úvodní o právní vůli, pak o státu, o právnické osobě a konečně o suverenitě. — Prof. Ant. Skumović přispěl statí »O dokazni moči trgovskih knjig« a prof. Milan Škerlj článkem »Uredba o zaštiti industrijske svojine«. Práce posléze uvedená věnována je výkladu nového jihoslovanského zákona z 15. listopadu 1920 o ochraně vynálezů, vzorků a známek, jednoho z prvých unifikačních pokusů.

Druhý ročník Zborniku zaujímá asi dvě třetiny rozsahu ročníku prvního. Obsahuje sice jen pět příspěvků, ale první z nich je sám o sobě velmi objemnou prací, která vyšla také zvlášť a má 118 stran. Je to velmi důkladná a cenná rozprava známého učence a politika slovinského, bývalého rakouského ministra, prof. Ivana Žolgera »Kršitev mednarodnih obveznosti in njena pravna posledica (mednarodna krivica)«. Autor pokládá běžnou doktrinu o odpovědnosti státu v mezinár. právu za nedostatečnou a podává sám nový způsob řešení otázky. Doktrina dosavadní neuspokojuje ho ani jakožto vědecká theorie ani svými závěry, jež jsou v odporu s pozitivním právem. Příčinu toho shledává v tom, že se nevychází od normy stanovící mezinárodní povinnost, nýbrž od apriorních thesů, které nejsou pro mezinárodní právo směrodatné, totiž od thesů vyvozovaných buď z římského práva nebo z vnitřní organizace státu, zvláště z předpisů, které určují orgánový poměr nebo služební a kompetenční poměry ve státě. Tvrdí se, že stát může být odpovědný přímo jen za své vlastní jednání, resp. jen za jednání státních orgánů, pokud se jednání ta pohybuje v rámci jejich kompetence. Autor řeší otázku jiným způsobem. Dokazuje, že mezinárodním deliktem je všeliký čin (neb opomenutí), který jest v odporu s jednáním (opomenutím) uloženým státu jako mezinárodní povinnost a pro který se státu hrozí represáliemi. Podstatnými prvky mezinárodního deliktu jsou tedy na jedné straně povinnost státu určená normou, na straně druhé pak jednání přičinící se oné povinnosti, jakož i právní důsledek, který tím vzchází pro stát. Theorii svou vykládá autor velmi podrobně a jasně. Rozdělil práci svou na paragrafy a tyto zase na jednotlivé články. Již z tohoto uspořádání je viděti, jak mistrně ovládá nejen sám předmět, nýbrž i formu. Na str. 86 vhodně praví, že mezinárodní delikty jsou právě tak různotvárné jako mezinárodní závazky. V následujícím výkladu mluví jen o dvou takových deliktech: o porušení povinnosti, že je třeba zavést ve státě právní řád, který odpovídá mezinárodní povinnosti normě, a o porušení povinnosti, že je třeba v konkrétním případě právní řád tak praktikovati. Pro čtenáře neznalého slovinštiny připravil autor třesť celé rozpravy, napsanou v jazyku francouzském, a umístil ji před úvodem své monografie. — Po rozpravě Žolgerově následuje filosofická úvaha prof. Leonida Pitamice »Državno in meddržavno pravo pod vidikom enotnega sistema«. Pohybuje se v témž rámci norma-

tivní teorie jako uvedený již shora příspěvek autorův v I. ročníku Zborniku. Také na tuto úvahu měla vliv metodologická badání Kelsenova, jak to ostatně spisovatel sám prozrazuje. V článku svém vyvozuje autor theoretické i praktické důsledky z poznatku, že mezinárodní právo je skutečně závazným právem a že nemá povahu jen morálky. Nesprávná je teorie, že právo mezistátní i právo státní jsou jedno na druhém nezávislé, a že tedy následkem toho může něco býti podle práva mezistátního správným, co je podle práva státního nesprávným. Nazírání takové nesrovnává se s jednotným pojmem práva. Podle jednotného normativního systému je mezistátní právo vyšším a státní právo nižším stupněm tohoto systému. Správné je tedy mínění, že státní právo je částí práva mezinárodního a platí, jen je-li s ním srovnalé. Pod tímto hlediskem pojednává autor o svém předmětu. Úvaha jeho souvisí s intensivnějším uplatněním mezinárodního práva na poli vnitrostátním po veliké světové vojně. — Také článek prof. Stanka Lapajne »Meddržavno in medpokrajinsko stečajno pravo Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev« souvisí úzce se statí téhož autora v prvním ročníku Zborniku. Tentokrátě běží o poměr mezinárodního a »mezizemského« práva v otázkách konkursních. — Prof. Rado Kušej vykládá v příspěvku svém »Posledice državnega preobrata na polju patronatnega prava«, jaké změny nastaly v patronátním právu v novém státě jihoslovanském vydáním kodexu pro římskokatolickou církev. Pojednává nejprv o tom, jaký vliv má státní převrat na dosavadní veřejné patronáty, a dále, jaké partikulárně-právní proměny se doporučují se zřetelem na změnu poměrů ohledně patronátů soukromých. — Článkem prof. Metoda Dolence »Kriminalopolitična presoja določil zadnjega odstavka čl. 12. Vidovdanske ustave« končí se druhý ročník Zborniku. Spisovatel pojednává tu o zákazu zneužívání církevní moci k účelům politickým, o t. zv. »Kanzelparagrafu«, jak říkají Němci. Vykládá se tu o vzniku tohoto zákazu v jihoslovanské ústavě, o podobných zákazech v historii jiných národů, o dotčeném paragrafu v právu kanonickém, o předmětu právní ochrany podle onoho paragrafu a o návrzích de lege ferenda.

Po malé přestávce vyšel třetí ročník Zborniku v objemu zase o něco větším. Obsahuje šest příspěvků, a to na prvním místě zase delší právněhistorickou práci prof. M. Dolence »Pravosostvo cistercienske opatijske v Kostanjevici in jezuitske rezidence v Pleterju od konca 16. do konca 18. stoletja«. Je to studie téhož rázu a podobného obsahu jako uvedená již shora práce autorova, uveřejněná v prvním ročníku fakultního Zborniku lublaňského. Zabývá se rovněž právem horenským, a sice na půdě cisterciáckého opatství v Kostanjevici a jezuitského kláštera v Pleterji od konce 16. do konce 18. stol. Obě studie se pěkně doplňují. — Prof. Michal Jasinski opravuje ve článku »Kada i na koji način je bio sastavljen kastavski statut?« mínění vydavatele Kastavského statu Fr. Račkého o vzniku této právní

památky a přichází k závěru, že hlavní část Kastavského statutu nepovstala najednou, nýbrž že musí být považována za výsledek dlouhé zákonodárné činnosti kastavského vjeće a místních správních orgánů. Je to právní památka, jež byla sestavována po dobu delší než jedno století, od r. 1400 až do počátku stol. 16., a to aspoň na třikráte. Následkem toho dělí se statut na čtyři části, sestavené ve třech různých obdobích. Prvá a hlavní část o 25 prvních soustavných člancích byla sepsána r. 1400 a je základem celé sbírky. Byla doplněna r. 1465 a na počátku 16. stol. 32 posledními články. Spisovatel charakterisuje také ráz článků doplňkových. — Obsah příspěvků prof. St. Lapajne »Kaj je in kaj ni meddržavno zasebno pravo?« zřejmý jest již z titulu. Spisovatel podotýká v úvodě, že se v literatuře počítají do mezinár. soukromého práva stále ještě rozličné předměty, čímž je vinna nevyvinutost onoho práva. Podle jeho mínění má se mezinárodní soukromé právo obmeziti jen na normy o vymezení soukromých práv mezi státy čili t. zv. normy kolisní. Vyloučiti se tedy mají a v theorii samostatně zpracovati právní odvětví jen svým praktickým cílem blízko stojící, a to právo světové (unifikované, t. j. obsahově sjednocené vnitřní právo různých států), právo cizinců (oba ty obory počítá prof. Krčmář k mezinárodnímu právu soukromému), mezistátní vymezení soudnictví i některé jiné materie, jimiž se autor dále zabývá. — Prof. Al. Bilimovič přispěl článkem »Pojem statike in dinamike v narodnogospodarski vedi«. — Od prof. Mirka Kosiće je stať »Novi tipični pokušaji konstituisanja sociologie«, svědčící o veliké sečtělosti autorově v oboru sociologie. Pojednává se tu o novém rozkvětu jmenované vědy, o jejím předmětu, methodách a systémech a poměru k jiným vědám. Objemné dílo našeho Em. Chalupného zůstalo spisovateli neznámo. — Článkem prof. Jiřího Tasiće »Dali država može činiti protivpravne radnje?« zakončen je třetí ročník Zborniku. Novotou je v něm, že ke každému článku je přidáno stručné francouzské resumé.

Podali jsme jen letmo zprávu o dosud vyšlých třech ročnících Zborniku. Ale již z tohoto zběžného přehledu je vidno, že v publikaci té je nahromaděna úctyhodná práce jednotlivých členů profesorského sboru právnické fakulty slovinské university. Obsah většiny statí má přímý vztah buď k potřebám slovinského národa nebo k potřebám vlastního státu. Nepovšimnuty nezůstaly také moderní proudy v právní vědě a důležité otázky rázu světového, což Sborníku dodává zvláštní ceny. Srdečně vítáme novou tuto publikaci bratrského národa slovanského.

K. Kadlec.

Sborník Žižkův. Uspořádal Rudolf Urbánek. Vydal Vědecký ústav vojenský v Praze. 1924. v. 8° — str. 336 a 48 příl. — K Žižkovým oslavám minulého roku vydal Vědecký ústav vojenský krásnou publikaci, v níž s různých hledisek byla osvětlena postava Žižkova. Je tu stejně vzpomenuo Žižky jako válečníka stratéga, o němž nám vykreslil zna-

menitý obraz francouzský generál Mittelhauser s dokonalostí jistě u cizince nevšední, a spolu se tu vyzdvihuje význam jeho jako organisátora zavádějícího tuhou kázeň nejen ve vojstě, nýbrž v celém národě, ale ze sbírky těchto statí vystoupí i význam Žižky pro české dějiny a literaturu vůbec. Ani otázky právní nebyly přehlédnuty. Tak je tomu nejprve již o uvedené husitské kázni a řádech vojenských, stejně jako nalezneme tu studii o poměrech v městě Táboře po smrti vojevůdcově, kdy Tábor vřadil se i svým zřízením mezi ostatní města. Ča.

Kazbunda Karel, Pout Čechů do Moskvy 1867 a rakouská diplomacie. — Praha 1924. Orbis. Politická Knihovna I. 4. 8°, Str. 143. — Dr. Kazbunda, známý svými studii o pokusech rakouské vlády o vyrovnání s Čechy a o konfinování Havlíčkově (srov. Sbor. v. práv. a st. roč. minulý str. 420) uveřejněnými v Českém Časopise Historickém podává v této knize výsledek svých prací, k nimž dospěl při prohledávání archivního materiálu pro spisovou rozlučku ve Vídni, zejména v archivu býv. nejvyššího policejního úřadu a ministerstva policie.*) O známé pouti Čechů do Moskvy bylo sice již několi kráte psáno, ale lze říci, že vždy se tak dělo na podkladě korespondencí a zpráv jednotlivých účastníků, kdežto její politické zákulisí zůstalo nám utajeno pro nepřístupnost úředních dokumentů. Proto kniha Kazbundova přináší nám tolik nového, osvětluje řadu dosud temných otázek s hledisek nuceně opomíjených jako jsou zvláště diplomatické depeše a pod.

Kazbunda vychází jako ze základu ze snahy Rakouska a jeho diplomatů napravití neblahé následky tak zv. »politiky nevděku«. Je to především pokus o schůzku obou panovníků, Alexandra II. s Františkem Josefem ve Výmaru, která však zklamala naděje zahraničního ministra rakouského Buola a to zásluhou a přičiněním ruského jeho kolegy Gorčakova, jenž si samozřejmě nemohl přátí nějakého korektivu štuttgartského vyjednávání carova s Napoleonem III. A již v této bezvýsledné předehře se jeví bohatství, jež se naskýtá v nepřístupném materiálu archivním. Neboť vlastně o tomto shledání obou panovníků jsme byli informováni jen zcela nedostatečně. Ale dva důvěrné dopisy rakouského zástupce Emericha Széchényiho ministru Buolovi, z nichž je patrný neúspěch rakouského zákroku, vrhají nové světlo do těchto záhad. A podobně opravují neb doplňují nové dokumenty názory dosavadní o ostatních následujících událostech jako o politice Rakouska při povstání polském, v otázce bessarabské a pak v době sblížení Ruska s Pruskem. V té době je zřejmo zejména po válce prusko-rakouské, že je nezbytno nastoupiti nové dráhy a nové cíle, o něž se měl pokusiti ministr Beust.

Ale cizinci Beustovi zásadně chybělo pochopení pro vnitřní otázky. Rozpuštění českého sněmu roku 1867 a vládní agitace při volbách do sněmu nového musely nezbytně vyvolati nejen protesty se strany če-

*) Dr. Kazbunda psal také o tomto archivu v »Časopise Archivní Školy« roč. I.

ských poslanců, nýbrž i přímou rozhodnou vůli napravití násilnosti vlády. Byla to opravdu jakási politika odvety, jak to později nazval Frič, do níž zapadlo pozvání na národopisnou výstavu moskevskou vskutku velmi vítané. Rozhodnutí českých politiků přijmouti toto pozvání vzbudilo ve vládních kruzích rozpaky a bezradnost. Na jedné straně bylo radno vystoupiti proti Čechům, na druhé však nemohlo to přispěti k dobrému poměru rusko-rakouskému. Proto ta hojná výměna depeší mezi pražským místopředsedou a ministrem Beustem, stejně jako policejní ředitel pražský Straub je ve stálém spojení s policejním ministerstvem ve Vídni a stará se zejména dopátrati se bližších podrobností z českého tábora. A tu opět Kazbunda odhaluje řadu nových usvědčujících dokladů pro konfidentsví Karla Sabiny, který je veden konfidentským jménem Roman a který se nabízí opatřiti o zájezdu české delegace zprávy tím způsobem, že dodá policii dopisy svého zetě, delegáta »Svatoboru« a spolupracovníka »Národních Listů« Emanuela Vávry pod záminkou, že bude psáti o tomto předmětu články do »Kölnische Zeitung«. Jestliže po této stránce znamená studie Kazbundova nová odhalení o osobě stále záhadné (autor slibuje o Sabinovi studii zvláštní), i po jiných stranách nelze jí upřít pečlivosti. Je to zejména v otázce, jak zachovávala se ruská vláda a car k české výpravě. Není ruským vládním kruhům nemožno vytknouti chladnost a zaujatost k našim snahám, jež se ještě později dokumentuje výroky carovými k rakouskému vyslanci Vetserovi. Bylo pak jen samozřejmé, že nadšené projevy, vyměněné mezi Rusy a Čechy, musili zůstat jen akademickými a spokojiti se s efektem mravním, který byl však nesporný. Neboť se ruským zájezdem utužilo vědomí spojitosti s velikým národem slovanským, což se také projevilo ve zvýšeném zájmu o slovanské věci v českých zemích. Ale to byl také efekt jediný.

Ke své studii připojil Kazbunda otisky některých diplomatických dokumentů, jež na přání vydavatelstva (!) jsou také, pokud jde o cizojazyčné, přeloženy. Tím rušivěji působí, že autor, často do textu vplétá citáty francouzské. Studie jeho je jistě určena také širším vrstvám, než výhradně odborníkům a nelze tedy požadovati od každého čtenáře znalost jazykovou v té míře, jaká je požadavkem pro právníka neb historika. Stejně tak nelze bez výtky přejíti překlady příloh, jež nevalně respektují spisovný jazyk český. Ovšem to jsou zjevy sice rušivé, které však při skutečných přednostech práce Kazbundovy nemohou jí nikterak ubrati ceny, jež jí spravedlivě náleží. František Čáda.

The International Law Association vydala ve dvou svazcích *Report of the Thirty first Conference*, která se konala od 24. do 30. srpna 1922 v Buenos Aires (v Londýně, Sweet & Maxwell, Ltd. 1923, CXXVII a 442, XVI a 194 str. 80).

Program byl velmi bohatý a podané zprávy pozoruhodné. Upozorňují zvl. na zprávy o pravidlech pro uznání vlád »de facto«, universální pojištění dělnické, o právech menšin, o válce chemické, o právu leteckém, o problému dvojí příslušnosti státní a o vykonatelnosti cizozem-

ských rozsudků. Druhý svazek jest věnován výhradně jednání výboru pro právo námořní. Drachovský.

Ch. a L. de Fouchier, Manuel pratique alphabétique des communes. 2. vyd. v Paříži (Berger-Levrault), 1924, VIII a 1013 str. 8°.

Dílo oceněné Akademií věd mravních a politických cenou Audifredovou, poskytuje spolehlivého poučení o komunálních otázkách správních, finančních i účetnických. Drachovský.

Klier, Veřejné peněžnictví. Praha (Unie), 1925, VII a 304 str. mal. 8°.

Jde vlastně o práci popularisační a příručku pro průpravu peněžních úředníků. Ale ačkoliiv práce nemá tedy ambicí přesně vědeckých, přece její účelné uspořádání, vhodné poukazy historické a přehledné sebrání látky činí ji upotřebitelnou pomůckou i pro theoretika.

Drachovský.

Právní dějiny.

Kutrzeba Stanisław, Historja ustroju Polski w zarysie. I. Korona. 6. vydání, Kraków 1925. Prof. krakovské university Kutrzeba vydává šesté vydání svých právních dějin během dvaceti let. Prvé vydání jeho díla vzbudilo velkou pozornost. Vznikla tu polemika zvláště mezi autorem a prof. Balzerem, kterou vylicil a vystihl její podstatu v naší literatuře prof. Kadlec. Od prvního vydání dílo Kutrzebovo, které nazváno jest přehledem právních dějin a určeno jest především posluchačstvu, stále se zvětšovalo a zdokonalovalo. Důkazem toho jest poslední vydání šesté. Vydání toto odlišuje se od ostatních vydání podstatně. Jest, jak autor upozorňuje v předmluvě, úplným přepracováním posledního vydání, takže máme před sebou vlastně dílo nové, založené ovšem na týchž názorech jako vydání předchozí.

Autor především knihu svoji úplně jinak rozdělil než vydání dosavadní. Kutrzebovo dělení právních dějin polských lišilo se od ostatních autorů právních dějin polských tím, že obsahovalo velké množství period. Vydání páté obsahuje pět period (okresů), kromě oddílu úvodního. Vydání šesté naproti tomu obsahuje jen tři oddíly a ovšem část úvodní (okres wstępny), která tu, pokud jde o pojetí, zůstala nezměněna.

Oddíl první v šestém vydání obsahuje dobu od vzniku státu až po rok 1370. Jsou tudíž v tomto oddílu spojeny dva oddíly pátého vydání, kde první oddíl sahal do konce 12. století a druhý do r. 1370. Staré rozdělení tu tudíž zůstalo, hranice, která byla od Kutrzeby uznána za rozhodující, rok 1370 se nezměnil. Oddíl tento nazván od Kutrzeby »okres władzy książęcej«.